

Quốc hội khóa XVI trước “bài toán” tăng trưởng hai con số: Đột phá thể chế là chìa khóa

06:37 07/04/2026

Kỳ họp thứ nhất Quốc hội khóa XVI khai mạc sáng 6/4 không chỉ đánh dấu sự khởi đầu của một nhiệm kỳ mới, mà còn mở ra giai đoạn phát triển với những yêu cầu chưa từng có về tốc độ và chất lượng tăng trưởng. Trong bối cảnh đó, mục tiêu tăng trưởng “hai con số” được đặt ra như một mệnh lệnh phát triển, đồng thời trở thành phép thử lớn đối với năng lực kiến tạo thể chế và hành động của Quốc hội.

Khác với các nhiệm kỳ trước, kỳ họp lần này đóng vai trò định hình nền tảng cho toàn bộ giai đoạn 2026–2031. Những quyết sách được thông qua ngay từ đầu nhiệm kỳ được kỳ vọng sẽ tạo ra “đà tăng trưởng” cho cả chặng đường phía trước, đồng thời phản ánh rõ nét bản lĩnh và năng lực của Quốc hội khóa mới.

Thực tế cho thấy, tăng trưởng kinh tế cao chưa bao giờ chỉ là câu chuyện của vốn, lao động hay tài nguyên. Yếu tố mang tính quyết định nằm ở chất lượng thể chế và hiệu quả tổ chức thực thi. Nhận định này đã nhiều lần được nhấn mạnh trong các định hướng lớn của Đảng, trong đó có quan điểm cho rằng, nếu không tạo được đột phá về thể chế, thì các mục tiêu phát triển khó có thể trở thành hiện thực.

Quốc hội khóa XVI được đặt vào vai trò trung tâm trong việc mở đường cho tăng trưởng (Ảnh: Báo Nhân Dân)

Chính vì vậy, yêu cầu cải cách thể chế đang trở nên cấp bách hơn bao giờ hết. Định hướng hoàn thiện hệ thống pháp luật theo hướng đồng bộ, minh bạch, hiện đại và có tính cạnh tranh cao không chỉ là mục tiêu dài hạn, mà cần được cụ thể hóa ngay trong từng quyết sách của Quốc hội. Đặc biệt, việc chuyển mạnh từ “tiền kiểm” sang “hậu kiểm” phản ánh sự thay đổi căn bản trong tư duy quản trị: Từ kiểm soát sang kiến tạo, từ quản lý hành chính sang phục vụ phát triển.

Tuy nhiên, một thực tế không thể phủ nhận là trong nhiều giai đoạn trước, khoảng cách giữa chủ trương và thực thi vẫn còn lớn. Nhiều chính sách đúng đắn nhưng khi triển khai lại gặp vướng mắc do thủ tục chồng chéo, thiếu đồng bộ hoặc kỷ luật thực thi chưa nghiêm. Đây chính là những “điểm nghẽn” nếu không được tháo gỡ triệt để sẽ trở thành lực cản lớn đối với mục tiêu tăng trưởng cao.

Trong bối cảnh đó, vai trò của Quốc hội khóa XVI không chỉ dừng lại ở việc ban hành luật, mà cần chủ động mở đường cho phát triển. Điều này đòi hỏi Quốc hội phải đi trước một bước trong việc nhận diện vấn đề, mạnh dạn quyết định những nội dung mới, thậm chí là những lĩnh vực chưa có tiền lệ, nhằm tạo không gian chính sách cho nền kinh tế vận hành linh hoạt và hiệu quả hơn.

Một điểm nhấn quan trọng của kỳ họp là yêu cầu chuyển từ tư duy “làm chính sách” sang “tổ chức thực thi chính sách”. Điều này kéo theo yêu cầu nâng cao

chất lượng giám sát, theo dõi đến cùng kết quả đầu ra, thay vì chỉ dừng ở việc ban hành văn bản. Kỷ luật đầu tư công, kỷ cương ngân sách và trách nhiệm giải trình cần được siết chặt, bởi đây là nền tảng để xây dựng niềm tin và huy động nguồn lực cho phát triển.

Trong bối cảnh kinh tế thế giới còn nhiều bất định, việc khơi thông và sử dụng hiệu quả các nguồn lực trong nước càng trở nên quan trọng. Tăng trưởng hai con số sẽ khó đạt được nếu tiếp tục phụ thuộc vào các động lực truyền thống. Thay vào đó, cần thúc đẩy mạnh mẽ khu vực kinh tế tư nhân, phát triển thị trường vốn, đa dạng hóa các kênh huy động nguồn lực và thu hút dòng vốn đầu tư chất lượng cao. Tất cả những yếu tố này đều gắn chặt với một môi trường thể chế minh bạch, ổn định và có khả năng dự báo.

Việc tổ chức kỳ họp sớm hơn thông lệ khoảng 3 tháng cũng cho thấy quyết tâm rút ngắn khoảng cách giữa định hướng và hành động. Cùng với đó, việc kiện toàn bộ máy lãnh đạo và xây dựng chương trình lập pháp ngay từ đầu nhiệm kỳ được kỳ vọng sẽ tạo nền tảng vững chắc cho hoạt động của Quốc hội trong thời gian tới.

Bên cạnh đó, yêu cầu nâng cao năng lực số của đại biểu Quốc hội cũng trở thành một yếu tố quan trọng. Việc ứng dụng công nghệ, dữ liệu và các công cụ phân tích không chỉ giúp nâng cao chất lượng quyết sách, mà còn tăng cường khả năng kết nối với cử tri và phản ứng nhanh với những biến động của thực tiễn.

Có thể nói, kỳ họp thứ nhất Quốc hội khóa XVI không chỉ là điểm khởi đầu về mặt tổ chức, mà còn là thời điểm xác lập cách tiếp cận mới trong quản trị quốc gia. Thành công của kỳ họp sẽ không chỉ được đo bằng số lượng luật, nghị quyết được thông qua, mà quan trọng hơn là khả năng tạo ra chuyển biến thực chất trong môi trường thể chế.

Cuối cùng, mục tiêu tăng trưởng “hai con số” sẽ là thước đo rõ ràng nhất cho năng lực hành động của Quốc hội khóa XVI. Nếu thể chế được khơi thông, kỷ luật được đảm bảo và nguồn lực được huy động hiệu quả, Việt Nam hoàn toàn có cơ sở để bước vào một giai đoạn phát triển nhanh, bền vững và tự chủ hơn trong những năm tới.

Nam Sơn